

PATENDIAMET

Liisa-Ly Pakosta
Justiitsministeerium
info@justdigi.ee

Teie: 30.10.2025 nr 8-1/8797-1

Meie: 20.11.2025 nr 1-9/25-485-2

Vastus geograafilise tähise kaitse seaduse, kaubamärgiseaduse ja riigilõivuseaduse muutmise seaduse eelnõule

Esitasite Patendiametile arvamuse avaldamiseks geograafilise tähise kaitse seaduse, kaubamärgiseaduse ja riigilõivuseaduse muutmise seaduse eelnõu. Patendiamet on eelnõu ja seletuskirjaga tutvunud ning esitab järgmised kommentaarid:

Eelnõu seletuskirjas (lk 1) on toodud näiteid käsitöönduslike ja tööstustoodete kohta, mis võiksid olla potentsiaalselt uue süsteemiga hõlmatud. Eesti toodetena on Haapsalu ravimuda, Muhu tikandi ja Setu pitsi kõrval mainitud ka Saaremaa seppasid. Leiame, et siinkohal ei ole kohane Saaremaa seppade mainimine. Tegemist pole tootega ning selle märkimine seletuskirjas võib tekitada kaitse taotlemisel eksitavaid ootusi.

Teeme ettepaneku asendada eelnõu § 1 punktis 6 (GTKSi täiendamine §-ga 23¹) kolmandas punktis sõna “toetamise” sõnaga “edendamise”.

Vastav lause oleks seega sõnastatud järgmiselt: „**Eesti kohaliku omavalitsuse üksus, nende maakondlik liit või muu ühendus või ettevõtluse edendamise eesmärgil tegutsev juriidiline isik**“.

See annaks paremini edasi mõtet, mille kohaselt on oodatud taotlust esitama ettevõtted, mille põhikirjaline eesmärk on arendada (kohalikku) ettevõtlust (MTÜ-d, sihtasutused). Mõiste „ettevõtluse toetamine“ võib sisuliselt viidata rahalise või muu materiaalsel laadi abi andmisele, mis ei pruugi kirjeldada nende organisatsioonide tavapärase rolli. Sõna „edendamine“ rõhutab seevastu tegevust, mis seisneb valdkonna arendamises ja hoogustamises ning vastab seetõttu täpsemalt selliste juriidiliste isikute tegevuse sisule.

Teeme ettepaneku muuta eelnõu § 28¹ lõiget 4 ja jätta sealt välja sõnad “või mis on kantud äriregistri registrikaardile”.

Äriregistri registrikaardi eraldi esiletoomine võib taotlejat eksitada, kuivõrd Patendiamet ei kontrolli tegelikkuses äriregistri aadressi õigsust ega ajakohasust. Patendiametil ei ole alust kahelda nende kontaktandmete õigsuses, mille taotleja on sisestanud omakäeliselt taotluste esitamise elektroonilise süsteemi kaudu. Seejuures tuleb arvesse võtta, et avaliku registri kanne ei pruugi alati kattuda taotleja tegeliku suhtlus- või kontaktaadressiga. EUIPO andmebaasid tuginevad samuti taotlejate endi esitatud kontaktandmetele ega eelda nende vastavust riigisiseste äriregistri kannetele. Eelnevatel kaalutlustel leiab Patendiamet, et registrikaardi väljatoomine ei ole selles sättes vajalik ega otstarbekas ning võib põhjustada pigem segadust kontaktandmete kontrolli ulatuse osas.

Teeme ettepaneku muuta eelnõu § 32 lõike 1 esimest lauset ja jätta sealt välja sõnad “enne kolme kuu möödumist taotluse menetlusse võtmisest”.

Kuivõrd sarnaseid taotlusi ei ole praktikas varem menetletud, juhib Patendiamet tähelepanu, et selliste taotluste sisuline keerukus võib juhtumipõhiselt märkimisväärselt erineda. Sellest tulenevalt

ei pruugi ettemääratud tähtaeg peegeldada tegelikku menetluse kestust: osa taotlusi võib olla võimalik läbi vaadata oluliselt kiiremini, samas kui teised võivad olla olemuselt märksa keerukamad ja nõuda pikemat menetlust. Niisiis võib konkreetse tähtaja määramine luua bürokraatliku piirangu, mis ei võimaldaks menetluspraktikas piisaval määral paindlikkust. Lisaks § 32 lg-s 1 nimetatud toimingule viib Patendiamet läbi ka muid seaduses reguleeritud menetlustoiminguid, millele ei ole tähtaega ette nähtud. Seetõttu on ühe konkreetse toimingu puhul tähtaja kehtestamine pigem erandlik ning eeldaks selgelt objektiivset ja põhjendatud vajadust. Eelnevatel kaalutlustel peab Patendiamet põhjendatuks jätta konkreetne tähtaeg sätestamata.

Teeme ettepaneku muuta eelnõu § 36 teksti ja jätta sellest välja sõnad “ja teatab sellest taotlejale kirjalikult”.

Eelnõus ei ole vajalik eraldi sätestada otsusest kirjalikku teavitamise vormi, kuna menetluse taastamisest keeldumise otsus edastatakse taotlejale igal juhul. Ameti menetlus toimub reeglina kirjalikus vormis ning sama vormi järgitakse ka kõigi otsuste ja puuduste teadete edastamisel. Seetõttu leiab Patendiamet, et õigusnormis ei ole vaja eraldi rõhutada otsuste ega teadete kirjalikku edastamist isikule, kelle suhtes otsus on tehtud või keda teade puudutab. Osutame, et sama tähelepanek kehtib ka teiste teateid, otsuseid ja kirjavahetust käsitlevate normide puhul.

Patendiamet juhib tähelepanu, et eelnõu seletuskirjas on osaliselt vananenud info. Nimelt on seletuskirja (lk 6 esimese lause) kohaselt Patendiameti registris registreeritud 4 geograafilist tähist. Patendiameti registris on hetkeseisuga registreeritud üks geograafiline tähis.

Ühtlasi märgib Patendiamet, et eelnõu tekst on kohati raskesti jälgitav. Adressaadil ei ole võimalik mõista muudetava normi sisu ilma mitme õigusakti võrdlemise ja omavahelise suhestamiseta, mis ei ole kooskõlas õigusselguse põhimõttega. Näiteks juhib Patendiamet tähelepanu eelnõu p-le 22, mille kohaselt muudetakse § 32 lg-d 1-3 ja sõnastatakse järgnevalt: „(1) Patendiamet kontrollib enne kolme kuu möödumist taotluse menetlusse võtmisest: 1) kas taotlus vastab käesoleva seaduse § 23¹ lõigetes 1–3 ja §-s 24 sätestatule; 2) kas taotlus on ilmsete vigade või vastuoludeta koonddokumendi ja tootespetsifikaadi vahel. Nimelt leiab Patendiamet, et eelnevas näites peaks § 24 lg 1 olema lahti kirjutatud (tingimuste osas, millele taotlus peaks vastama), kuna hetkel on seal viited määruse erinevatele artiklitele. Liigne viitamine nõuab adressaadilt pidevat edasi-tagasi liikumist tekstide vahel, mis muudab sätte raskesti jälgitavaks.

Viimaks märgib Patendiamet, et eelnõus on mitmes kohas dubleeritud nõue esitada avaldus eesti keeles. Patendiameti hinnangul oleks otstarbekas kehtestada üks selge üldnorm, mis sätestab, et menetlus toimub eesti keeles.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Janne Andresoo
peadirektor

Cady Kaisa Rivera
627 7917
CadyKaisa.Rivera@epa.ee